

Op 8 maart II. publiceerde de Vlaamse Onderwijsraad het Advies over het Toekomstplan Basisonderwijs. Het advies kwam er op vraag van minister Crevits die een strategisch plan basisonderwijs wil schrijven. Het COV, de grootste vakbond voor het basisonderwijs, is tevreden over de vraag van de minister én over het advies van de VLOR. Hopelijk is met dit advies een volgende stap gezet, want het basisonderwijs heeft dringend zuurstof nodig. Het COV geeft 9 redenen om te investeren in kleuter- en lager onderwijs.

9 redenen om te investeren in kleuter- en lager onderwijs

Basisonderwijs is het fundament van de hele schoolloopbaan. Het Vlaams basisonderwijs behoort tot de top in Europa en wil ook tot die top blijven behoren. Het COV geeft 9 redenen waarom investeren in basisonderwijs daarom broodnodig is.

Inleiding

Het Vlaams onderwijs behoort nog altijd tot de top in Europa. Al wordt die topplaats de laatste jaren wat genuanceerd. Want er is een grote uitstroom van jongeren zonder diploma en het onderwijs is te weinig efficiënt in het bestrijden van kansarmoede.

Het basisonderwijs wordt beschouwd als het fundament van alles. Daar begint de schoolloopbaan en daar wordt een cruciale basis gelegd voor de slaagkansen van een leerling op het einde van de leerplichtleeftijd. Daar ligt de sleutel om de grote ongelijkheid tussen kinderen/jongeren te verkleinen. Ook internationaal wordt het belang van sterk kleuter- en basisonderwijs erkend.

Maar ondertussen blijft dat basisonderwijs roeien met de weinige riemen die het heeft. De vraag naar meer omkadering, ruimte voor professionalisering, ruimte voor overleg werd nog niet beantwoord. Integendeel. Er werd deze legislatuur zelfs bespaard op de werkmiddelen, een besparing die nog niet werd rechtgezet. Wordt het niet tijd dat onze maatschappij een duidelijke beslissing neemt? Als (basis)onderwijs werkelijk van levensbelang is voor heel onze samenleving – en daar zijn wij van overtuigd –, als het basisonderwijs een krachtig wapen blijkt te zijn om ongekwalificeerde uitstroom en ongelijkheid te bestrijden, moet de Vlaamse regering dan niet beslissen om er voluit in te investeren?

Het COV zegt van wel. Hieronder zetten we even op een rijtje waarom de Vlaamse regering een financieringsplan voor basisonderwijs moet uitwerken.

1. Meer omkadering voor het kleuteronderwijs

- Een school met 35 kleuters heeft recht op 8 uren kinderverzorging.
- Vanaf 90 leerlingen komt daar 1 uur bij. Vanaf 145 leerlingen nog een uurtje, enzovoort.
- Per 55 bijkomende leerlingen mag er dus een bijkomend uur kinderverzorging ingericht worden.
- Scholen die beschikken over meerdere vestigingsplaatsen met kleuteronderwijs, hebben per bijkomende vestigingsplaats recht op nog 2 uren, ongeacht het aantal kleuters per vestigingsplaats.
- Concreet wil dat zeggen dat een school met 120 kleuters (zes klasjes van 20 bijvoorbeeld) elke week twee voormiddagen met middagpauze beroep kan doen op een kinderverzorger. Een druppel op de hete plaat!

Juf mijn handen zijn vuil! Juf er is een pot met verf gevallen! Juuuf ik heb gedaan! Juf, mijn broek is nat... Broekjes verversen tijdens een taal oefening, 25 kleutertjes de verfhanden laten wassen na een muzische activiteit en vervolgens tijdens de speeltijd – hopelijk heb je geen toezicht – de verfwerken uit de weg ruimen zodat de getalbeelden aan bod kunnen komen. Kibbelende 3-jarigen in de poppenhoek kalmeren en er tegelijkertijd voor zorgen dat in de andere hoeken het spel rustig voortkabbelt. Kleuteronderwijzers zijn goed opgeleid om een krachtige leeromgeving te creëren waarin kleuters zich optimaal kunnen ontwikkelen op motorisch, cognitief en socio-emotioneel vlak. Maar tussen droom en daad staan praktische bezwaren en dat is in een kleuterklas helaas niet anders. Die praktische bezwaren staan het echte kleuter-leren vaak in de weg. Kinderverzorgers komen maar een paar uur per week in de klas. Op de andere momenten moeten kleuteronderwijzers met veel gevoel voor “zen” roeien met de riemen die ze hebben. Klasjes met erg jonge kleuters lijken vaak meer op een kribbe dan op een klas. Met één belangrijk verschil: er is maar 1 juf voor al die kleintjes.¹ Van de ene dag op de andere komen jonge kleuters in een groep terecht waarbij er maar 1 juf is per 20 kleuters. In de kinderopvang ligt de norm op 1 kindbegeleider per 7 à 8 kindjes.

Het doet opnieuw denken aan die tijd waarin de kleuterschool vooral een “bewaarschool” was.

Marianne Coopman: “Zorg en leren moeten in een kleuterschool nochtans hand in hand kunnen gaan, zodat het leren op een zorgzame en speelse manier kan gebeuren. Alleen een kleuter die zich geborgen weet, zal duurzaam en al spelend leren. De verwachtingen tegenover het kleuteronderwijs zijn hooggespannen. Wanneer krijgen de kleuterscholen dan eindelijk de omkadering om die verwachtingen ook waar te maken?”

Al jaren vraagt het COV om het aantal uren kinderverzorger op te trekken. Iedereen geeft ons gelijk. Waarom is er dan nog altijd niets gebeurd?

¹ Kind en Gezin vraagt aan de organisatoren van kinderopvang om maximaal 7 kinderen per aanwezige kindbegeleider op te vangen, binnen de mogelijkheden van het budget. Er zijn afwijkingen mogelijk tot 10 kindjes per kindbegeleider tijdens de slaapmomenten.

2. Kleuteronderwijs verdient meer middelen!

Kleuteronderwijs wordt al jaren ondergefinancierd. Per kleuter worden er minder werkingsmiddelen voorzien dan per lagere schoolkind. En niet voor alle kleuters worden er werkingsmiddelen voorzien. Een historisch te verklaren achterstand die vandaag niet meer te verdedigen valt.

“Van scholen verwachten we dat ze onderwijs van hoge kwaliteit verstrekken aan alle leerlingen. Daar moeten zij ook voldoende werkingsmiddelen voor kunnen inzetten. De overheid zorgt voor die middelen.” Dit lees je op de website van het “Ministerie van onderwijs”. Maar wat betekent dat, “voldoende middelen”?

Oeso-onderwijsexpert Dirk Van Damme liet het al verschillende keren horen. “Kleuteronderwijs wordt te weinig gefinancierd. Nochtans worden daar ontzettend belangrijke bouwstenen gelegd voor de latere ontwikkeling van kinderen.”² Inderdaad. Onderzoek toonde aan dat leerlingen die voldoende kleuteronderwijs volgden, minder kans hebben op schoolse vertraging/achterstand. Maar niet alleen kleuterparticipatie, ook de kwaliteit van het kleuteronderwijs is cruciaal. Blijven investeren in het kleuteronderwijs is dus de boodschap. Zeker in België waar de kloof tussen sterke en zwakke leerlingen steeds groter lijkt te worden.

- **Per kleuter krijgt een school 6 punten. Per lagere schoolkind 8.**
Elke school krijgt op basis van het aantal leerlingen punten toegekend, die vertaald worden in werkingsmiddelen. Kleuters krijgen minder punten dan lagere schoolkinderen. Begrijpe wie begrijpe kan. Kleutertjes die ontzettend veel zorg nodig hebben, die recht hebben op het beste materiaal om hen te begeleiden in hun ontwikkeling, die even goed recht hebben op verwarmde lokalen en die een eigen sanitair en aangepast meubilair nodig hebben, zijn dus 25% minder waard dan lagere schoolkinderen.
- **De werkingsmiddelen voor het kleuteronderwijs worden berekend op 88,48 % van de kleuters.**
Er is niet enkel het verschil in puntengewicht. Voor de werkingsmiddelen van een lagere school worden alle leerlingen geteld. Merkwaaardig genoeg is dat voor de kleuterschool niet het geval. **Er zitten bijvoorbeeld 18 kleuters in de klas, maar de school ontvangt maar middelen voor 16 kleuters.**
- **Toch is nog geen 4% van de drie-jarige kleuters onvoldoende aanwezig. 97% van de vijf-jarigen is minstens 220 halve dagen aanwezig.**
Het is een historische achterstand die nog stamt uit de tijd dat veel moeders thuis bleven zolang de kinderen klein waren zodat de kleutertjes vaak afwezig waren. Vandaag is de realiteit anders. Waarom blijft de overheid uitgaan van een al lang achterhaalde situatie?

10 % van de kleuters wordt dus – onterecht – niet gefinancierd.

Marianne Coopman: “Het volledige basisonderwijs heeft meer middelen nodig. Het COV wil geen herverdeling van de schaarse middelen waarmee scholen het nu moeten doen. Het kleuteronderwijs heeft bijkomende middelen nodig.”

² <http://deredactie.be/cm/vrtnieuws/binnenland/1.2520833>

De maatschappij verwacht veel van het kleuteronderwijs. Het is het fundament van de hele schoolloopbaan van al onze kinderen. Waarom wordt het dan nog altijd stiefmoederlijk behandeld?

3. M-decreet: geMorrel in de Marge?

- 97 onderwijzers en ongeveer 67 paramedici kwamen in het schooljaar 2015-2016 in het kader van het M-decreet het gewoon basisonderwijs versterken vanuit het buitengewoon onderwijs.
- Als je weet dat er in Vlaanderen 2402 gewone basisscholen zijn, wil dat zeggen dat slechts een kleine minderheid aan scholen op een ondersteuning kon rekenen.
- Dit schooljaar werd de ondersteuning zo goed als verdubbeld. 337 voltijdse personeelsleden worden ingezet.
- Als we hen moeten verdelen over alle basisscholen krijgt elke basisschool ondersteuning gedurende ongeveer 3,36 lestijden per week!
- Met het nieuwe ondersteuningsmodel kunnen in totaal 1750 voltijdse personeelsleden (huidige GON-en ION-mensen inbegrepen) ingezet worden waarvan 1600 mensen in de klassen van het secundair én basisonderwijs, in totaal dus in 2402 gewone basisscholen en 939 gewone secundaire scholen.

Al meer dan 17 jaar wordt er gegalaverd over de juiste zorg voor ieder kind in ons basisonderwijs. In 2014 werd het M-decreet gestemd. Een decreet met maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Een belangrijke stap op weg naar meer inclusie in het onderwijs. Daar kan je niet tegen zijn.

Bijna twee jaar later staat bij veel leerkrachten in het gewoon basisonderwijs het water aan de lippen. Want hun klassamenstelling is wel diverser geworden, maar ondersteuning kwam er niet. Leerlingen met autismespectrumstoornissen, gedragsstoornissen, motorische beperkingen, ... ze zitten bij elkaar en leren van elkaar. Minister Crevits zei het zelf: "een op vier leerlingen heeft een zorgnood."³ Maar de leerkracht komt handen tekort om voor ALLE kinderen de lat hoog te leggen. Er wordt heel wat afgepend over de dalende kwaliteit van ons onderwijs. Maar zonder bijkomende investeringen krijgen we de klus niet geklaard.

Geen verhoging van middelen, geen bijkomende personeelsomkadering, te weinig bijscholing. Alle veranderingen moeten budgetneutraal gebeuren. Leerkrachten verliezen het vertrouwen. Ze hebben een ondersteuning nodig die tot op de klasvloer gevoeld wordt. Dat is vandaag niet het geval.

Het COV wil een realistische aanpak van het M-decreet. Het is aan de overheid om ervoor te zorgen dat elke juf en elke meester de ondersteuning krijgt die hij in zijn klas nodig heeft. De intentie om de focus van de ondersteuning te verschuiven van het kind naar de leerkracht is een voorzichtige stap in de goede richting maar is organisatorisch nog een hele klus. Bovendien, als je alle middelen samenvoegt die er vandaag gaan naar GON-begeleiding, ION, competentiebegeleiding en waarborgregeling, kunnen in totaal 1750 voltijdse personeelsleden ingezet worden om het M-decreet te realiseren. Daarin zijn ook begrepen de zogenaamde 'competentiebegeleiders' (ongeveer 60 personeelsleden) en de personeelsleden die gon-begeleiding doen in het hoger onderwijs

³ De Zondag, 8 januari 2017 of <http://www.dezondag.be/hildecrevits/>

(ongeveer 70). Uiteindelijk blijft er voor het secundair én basisonderwijs samen dan een totaal van 1600 ondersteuners over voor de ondersteuning op de klasvloer.

Voor het COV is dat onvoldoende. **Marianne Coopman: “We willen een stevige ondersteuning van de onderwijsprofessional en de school als organisatie, zowel in het gewoon als het buitengewoon onderwijs. We willen een goed, uitvoerbaar en concreet plan en de nodige middelen daarvoor. Onze leerkrachten én onze leerlingen hebben er recht op.”**

“We willen niet alleen sterk onderwijzend personeel in de klas maar een uitbreiding van het team met mensen uit alle personeelscategorieën (paramedisch, sociaal, orthopedagogisch,...) Samen kunnen wij zorgen voor ontwikkelingsgericht werken in al zijn facetten. Samen zorgen wij ervoor dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften maximale ondersteuning krijgen. Zo kunnen zij ten volle en op voet van gelijkheid met anderen deelnemen aan het school- en klasgebeuren.”

Meer inclusief gewoon basisonderwijs betekent ook minder instroom van leerlingen in het buitengewoon onderwijs. Bekwame en geëngageerde personeelsleden, leerkrachten en paramedici verliezen hierdoor hun job. Niet iedereen kan of wil terecht in de ondersteuningsteams. Het COV eist dringend maatregelen om dit jobverlies op te vangen. Een aangepaste regeling voor reïfectatie en wedertewerkstelling, voorrangrechten voor personeelsleden uit het buitengewoon onderwijs om in het gewoon onderwijs een betrekking op te nemen zijn noodzakelijk.

4. Leerkracht toezichthouder?

- Meer dan de helft van de leerkrachten doet dagelijks minstens één toezicht. Ze slijten meer - soms veel meer - dan 70 minuten per week op de speelplaats. Bijna 29% van de leerkrachten zelfs anderhalf uur of meer. In deze cijfers is het middagtoezicht niet inbegrepen.
- Middagtoezichten, voor- en naschoolse bewakingen behoren al sinds 1997 heel uitdrukkelijk NIET tot het opdrachtenpakket van het onderwijzend personeel
- In onze recente bevraging meldt 62% van de vakbondsafgevaardigden dat in hun school ook het middagtoezicht door leerkrachten gebeurt.

De cijfers en opmerkingen uit ons rapport over de bewakingen geven aan dat toezicht houden een wezenlijk onderdeel van het takenpakket is. Twintig minuten tussen het gewoel van kinderen lopen en ervoor zorgen dat onenigheden niet uitmonden in vechtpartijen, dat pestgedrag voorkomen wordt en dat **alle** kinderen deugd hebben van een uitwaai-pauze is geen ontspanning of pauzemoment. Het vergt geduld, inzet, doorzicht en krachtadig optreden. Bovendien is er ondertussen geen tijd voor een pauze, een tas koffie, een snel overleg, een toiletbezoekje.

62% van onze vakbondsafgevaardigden maakte er ons attent op dat in hun school leerkrachten ook tijdens de middag en vóór en na de normale aanwezigheid van de leerlingen bijkomend toezicht houden, in sommige gevallen, maar niet altijd, betalend. Ook al staat in de regelgeving dat ze dergelijke toezichten niet hoeven te doen, toch zijn er veel leerkrachten die deze taak ‘erbij nemen’ en bij gevolg geen menselijke middagpauze hebben. Uit recent onderzoek bij 760 basisscholen blijkt bovendien 84,7% van de scholen opvang te voorzien voor en na schooltijd, tijdens snipperdagen, tijdens de herfst-, krokus-, kerst-, paas- en zomervakantie. Bijna 70% van die plaatsen wordt door de scholen zelf georganiseerd.⁴

⁴ Kind en Gezin (2013), Bevraging naar het opvangaanbod in de scholen

Voor onze leerkrachten is dit de taak teveel. Het basisonderwijs legt het fundament voor de hele verdere schoolloopbaan. De verwachtingen stijgen alleen maar. De kwaliteit van ons onderwijs moet omhoog. En dus ook de professionaliteit van onze leerkrachten. Laten we die leerkrachten dan ook als professionals behandelen. Als bekwame werknemers die net als iedereen recht hebben op een duidelijk omliggende opdracht en op voldoende tijd voor een middagpauze.

Minister Crevits gaf in de discussie over de opdracht in het secundair onderwijs al aan dat toezicht houden niet tot de kerntaak van de leraar behoort. Maar hoe denkt de minister dit in een basisschool, zonder opvoedend personeel, te realiseren?

Elk kind heeft tijdens de middagpauze en voor en na schooltijd recht op opvang die veilig, kwaliteitsvol en toegankelijk voor iedereen is. **Marianne Coopman: "Maar het is niet alleen een taak voor de school. Het COV roept ook de minister van Welzijn op om hier zijn verantwoordelijkheid te nemen. Zodat de werkingsmiddelen voor een school en de werktijd van de leraar niet besteed moeten worden aan buitenschoolse opvang."**

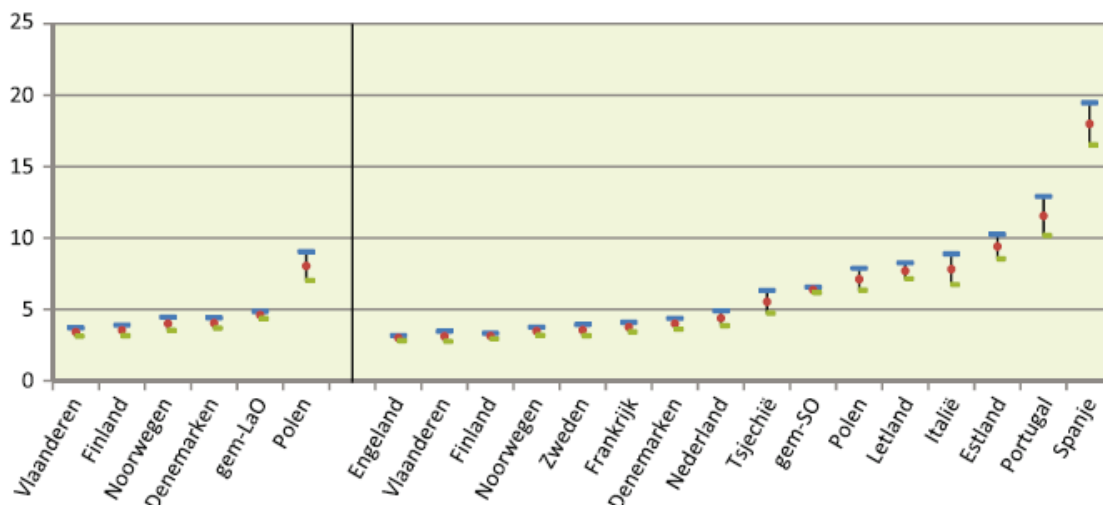
5. Professionaliseren? Ja graag!

- Jaarlijks krijgen schoolbesturen gemiddeld 68€ per voltijdse leerkracht om bijscholing te organiseren
- 89% van de leraren volgt jaarlijks een of andere vorm van bijscholing. De pedagogische studiedagen in de school (3 halve dagen verspreid over het schooljaar) zijn hierin gerekend.
- Een pedagogische studiedag voor een gans team kost al heel snel 500€.
- Een bijscholing voor een individuele leerkracht kost al snel 120€ en meer
- Vaak voorzien schoolbesturen een extra budget voor bijscholing. Geld dat dan niet naar andere dringende zaken kan gaan.

In aantal dagen uitgedrukt schoolt de Vlaamse leerkracht BaO zich gemiddeld minder bij dan zijn andere collega's in Europa, namelijk slechts 3,4 dagen per schooljaar. Vlaanderen is op dit vlak zelfs de hekkensluiter.⁵

⁵ Denken, handelen en professionele ontwikkeling van Vlaamse leraren en schoolleiders. Eerste resultaten van TALIS 2013, p.74

Gemiddeld aantal dagen besteed aan cursussen en workshops

Niet alleen financiën vormen een belemmering. 42% van de leraren vindt dat professionele ontwikkeling niet te combineren valt met zijn werkschema. Of vrij vertaald: Het is niet altijd evident om een vervanger te vinden voor een leerkracht die op individuele bijscholing gaat. De kinderen verdelen onder de collega's is niet fijn, dus zijn er wel wat juffen en meesters die ervoor kiezen om hun bijscholing te beperken tot de verplichte pedagogische studiedagen. Dat kan niet de bedoeling zijn.

Marianne Coopman: “Als onze Vlaamse regering de kwaliteit van ons onderwijs werkelijk wil bewaken en op een hoger niveau tillen, dan moet ze eerlijk zijn met zichzelf. Zonder professioneel hoogstaand personeel, krijgen we geen basisonderwijs om fier op te zijn.”

6. Tijd voor overleg

Externe bijscholing alleen is niet zaligmakend. Ook het interactieve leren in het schoolteam is van cruciaal belang om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken en te stimuleren.

Het TALIS-rapport, dat peilt naar hoe de Vlaamse leraren en schoolleiders aankijken tegen de realiteit van hun job en hun school, illustreerde het helaas goed: meer dan elders in de wereld staat de leraar in Vlaanderen alleen voor de klas. Samenwerken en samen leren gebeurt, maar minder dan in andere landen.

% leraren dat nooit volgende gezamenlijke activiteiten onderneemt

		LaO		
		Vl.		TALIS
Gezamenlijk lesgeven in dezelfde klas	*	31	▶	20
Lessen van andere leraren observeren en feedback geven		75	▶	49
Deelnemen aan gezamenlijke activiteiten voor verschillende klassen en leeftijdsgroepen	*	3	◀	9
Lesmaterialen uitwisselen onder collega's		4	=	4
Deelnemen aan besprekingen over de leervorderingen van specifieke leerlingen	*	6	▶	3
Samenwerken met andere leraren in mijn school om te zorgen voor gemeenschappelijke evaluatiestandaarden voor het beoordelen van vooruitgang bij leerlingen	*	15	▶	9
Teamvergaderingen bijwonen	*	1	◀	3
Deelnemen aan collaboratief professioneel leren	*	31	▶	17

Merkwaardig is dat niet. Een voltijdse leerkracht in het basisonderwijs geeft 24 uren les en besteedt de rest van haar tijd aan het voorbereiden van lessen, het verbeteren van schriften en toetsen, administratieve taken, toezichten, oudercontacten, vergaderingen, noem maar op. Tijd voor structureel overleg is er niet. Al is er natuurlijk wel het multidisciplinair overleg en het informele overleg met collega's, de zorgcoördinator en eventueel de zorgleerkracht of duo-collega dat ergens tussen de plooiën nog zijn plaats moet vinden, voor of na school, tijdens de middagpauze of zelfs op een vrije dag als je deeltijds werkt.

Collegiaal overleg is een van de sleutels voor het verhogen van de onderwijskwaliteit. En zeker in onderwijs dat inclusief moet zijn, is overleg en wederzijds ondersteuning onmisbaar. **Marianne Coopman: "Het COV vraagt structurele ruimte voor overleg met collega's, ondersteuners, ouders en anderen. Samen werken en leren van elkaar vraagt de nodige omkadering. Onderwijsprofessionals combineren in hun job expertise en engagement. Deze combinatie is sterk en verdient de correcte omkadering."**

Het COV vraagt voor het personeel basisonderwijs de evolutie naar een hoofdopdracht van 22-uren lesopdracht en 2 uren kindgerelateerd overleg en professionalisering.

7. Directeurs bezwijken

Sinds 2012 stijgt het ziekteverzuim bij leerkrachten gestaag. In 2015 zien we bij directeurs een opvallende stijging voor langdurige afwezigheden. De helft van de ziektedagen van deze groep is te wijten aan psychosociale aandoeningen!

Ziekteverzuimpercentage 2012-2015⁶

Ge	Totaal
2012	3,86%
2013	3,97%
2014	4,08%
2015	4,48%

Gemiddeld aantal ziektedagen per onderwijscategorie. (Ond=onderwijzend personeel. Dir=directeur)

2013	Ond	Dir
Basis	14,24	15,97

2015	Ond	Dir
Basis	17,01	18,18

Percentage van de ziektedagen veroorzaakt door een psychosociale aandoening voor directies tov andere onderwijscategorieën

2013 psychosociaal	Basis
Alle categorieën	32,07%
Directiepersoneel	52,03%

2014 psychosociaal	Basis
Alle categorieën	35,72%
Directiepersoneel	54,17%

2015 psychosociaal	Basis
Alle categorieën	35,29%
Directiepersoneel	51,40%

Een directeur is vandaag manusje van alles. Hij verzuipt in de niet-pedagogische taken. Logistiek, infrastructuurbeheer, financieel beheer, welzijn en preventie, het komt allemaal op zijn bord. Tijd voor het ontwikkelen én toepassen van een lange termijn visie, tijd voor coaching en een echt personeelsbeleid, tijd voor pedagogische bijscholing, ... is er veel te weinig.

Op dit moment zijn er in het basisonderwijs te weinig middelen voor een beleidskader. Zowel wetenschappelijk onderzoek als het Vlor-advies van 2014 geven aan dat de administratieve, beleids-

⁶ De cijfers in deze paragraaf komen uit het Rapport Ziekteverzuim 2015. Vlaams Onderwijspersoneel.

en pedagogische omkadering ontoereikend zijn. Hier moet dringend werk van gemaakt worden zonder dat het leidt tot een vermindering van de middelen die rechtstreeks voor de leerlingen bedoeld zijn. **Dus geen verschuiving van middelen, wel een uitbreiding van het personeelskader.**

Aan het hoofd van elke school hoort een bekwame leider die zijn team in goeie banen leidt. Die deskundigheid combineert met motiverend leiderschap. Die verbindend leiding geeft. Die goed omringd is en voor de niet-pedagogische taken kan steunen op een bekwame omkadering. Die zich door een gedeeld leiderschap sterker kan bezig houden met zijn kerntaak.

Marianne Coopman: “Het COV pleit al jaren voor een betere omkadering van de directeur in het basisonderwijs. En alle onderwijspartners geven de vakbond gelijk. Waarom maakt deze Vlaamse regering dan nog altijd geen absolute prioriteit van de versterking van het administratief, beleids- en pedagogisch ondersteunend personeel in de basisscholen?”

8. Educatieve master Basisonderwijs

Het COV pleit voor de oprichting van een masteropleiding specifiek voor het basisonderwijs.

Het COV pleit voor de inrichting van een nieuwe opleiding “educatieve master basisonderwijs” die sterke profielen naar het basisonderwijs kan leiden en de kwaliteit van dat onderwijs positief kan beïnvloeden. Het moet een opleiding zijn die recht doet aan de bezorgdheden over de kwaliteit van ons onderwijs en niets afdoet aan het karakter en de troeven van het Vlaamse basisonderwijs.

De samenwerking tussen bachelor- en masterleraren in de basisschool zal een professionele leercultuur ondersteunen. De kruisbestuiving tussen mensen met verschillende competenties en vaardigheden die eenzelfde gedrevenheid voor het basisonderwijs delen, zal de professionalisering van de leraren in onze kleuter- en lagere scholen een sterke impuls geven en de kennis van alle teamleden verdiepen.

Marianne Coopman: “Wij vragen aan de minister om zo spoedig mogelijk te voorzien in de inrichting van de educatieve master basisonderwijs.”

9. Gratis basisonderwijs?

De overheid heeft de plicht om te investeren in kwaliteitsonderwijs voor alle kinderen. Dit vraagt een eerlijke en vooral voldoende financiering van het basisonderwijs. De invoering van de dubbele maximumfactuur ging gepaard met een structurele verhoging van de werkingsmiddelen (begrotingsjaar 2009). Dit heeft echter niet lang geduurd. In 2015 moesten onze scholen inleveren, een vermindering van 2,24% op de werkingsmiddelen. Een forse hap uit het budget en bovendien een besparing die nog niet werd hersteld.

“Allerlei uitdagingen stellen zich en iedereen kijkt naar onderwijs voor oplossingen. Leraren en directies worden geconfronteerd met maatschappelijke en sociale problemen die hun opdracht overstijgen. We moeten zorgzaam omspringen met hun draagkracht en niet voor elk probleem naar het onderwijs kijken.” Dat schreef minister Crevits bij het begin van de legislatuur in haar beleidsbrief. Ondertussen gaat er geen week voorbij of er wordt geschreven en gedebatteerd over de taak van de school. Verkeersopvoeding, EHBO, gezondheidsopvoeding, taalles vanaf de

kleuterklas, programmeren voor kleuters, ondernemingszin stimuleren, zin voor wetenschappen en techniek geven, deradicalisering, oog voor zichtbare en onzichtbare armoede, alle kinderen kansen geven, inclusie realiseren, ... noem maar op. Maar een investering blijft uit. Er wordt integendeel nog bespaard.

Deze besparing op de werkingsmiddelen hebben een zware impact op de werking van de scholen. Scholen zoeken meer en meer hun toevlucht tot 'alternatieve financiering'... maar elke euro kan maar een keer uitgegeven worden en niet elke ouder heeft de financiële ruimte om de school van zijn kind te sponsoren. Ook nu al weegt het aankopen van schoolmateriaal en het betalen van de maximumfactuur door in heel wat gezinsbudgetten. En toch leeft bij het brede publiek de verwachting dat de basisschool leerlingen laat proeven van sport en cultuur. Net zoals ze verwachten dat klassen er hedendaags en fris uitzien, dat de klasbibliotheek gevuld is en dat elk klasmateriaal met voldoende didactisch materiaal gestoffeerd wordt. Gratis basisonderwijs? Maar dan ook voor onze leerkrachten die dit schooljaar alweer gemiddeld 261 euro uitgeven aan klasmateriaal.

Leerkrachten kunnen niet langer hun eigen klaswerking financieren met hun eigen zuurverdiende centen. Evenmin kunnen ze nog meer dan vandaag ingeschakeld worden voor het verkopen van wafels of truffels en het organiseren van kienavonden en spaghettidagen. Scholen zouden niet steeds weer op zoek moeten gaan naar geld bij ouders of het ruimere publiek. **De werking van onderwijs moet gefinancierd worden met publieke middelen.**

Wat als nu eens niet alleen het ministerie van Onderwijs moet zorgen voor een degelijke financiering van kwaliteitsvol onderwijs voor onze kinderen? Wat als we de ganse Vlaamse regering eens verantwoordelijk stelde voor de organisatie van het basisonderwijs. Wat als elke partner die aan de schoolpoort rammelt met bijkomende taken, wensen, projecten nu eens een voldoende financiering voorziet zodat de scholen deze maatschappelijke opdrachten kunnen waarmaken?

Kloppen we eens aan bij verschillende ministeries?

* Als het kriebelt moet je sporten... en we willen allemaal kwaliteitsvolle sportbeleving aanbieden in onze scholen. Kan u daarvoor het nodige budget voorzien minister van Sport Muyters?

* Uiteraard willen we onze kinderen opvoeden tot gezonde burgers die gezonde keuzes kunnen maken en opgroeien in een zorgzame samenleving. Waar zijn de centen minister van Welzijn Vandeurzen?

* Is het nu echt niet mogelijk om convenanten af te sluiten zodat alle leerlingen voor uitstappen in schoolverband quasi gratis gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer? Minister van Mobiliteit Weyts, waar wacht u op?

* De school is voor vele kinderen de enige plek waar ze kennismaken met Cultuur (jawel, met een hoofdletter!). Mogen daar dan ook de centen tegenover staan? Minister van Cultuur Gatz, het is nooit te laat om te starten

Marianne Coopman: "Ook voor de overheid kan elke euro maar één keer uitgegeven worden. En dus moeten er keuzes gemaakt worden. **Als onze Vlaamse Overheid het echt goed meent met het basisonderwijs, dan kiest ze voor een duurzame investering in al onze basisscholen!**"

Kortom

1. Meer kinderverzorgers in het kleuteronderwijs zodat leren en zorgen hand in hand kunnen gaan
2. Een volwaardige financiering voor het kleuteronderwijs
3. Inclusief onderwijs organiseren met een kwaliteitsvolle ondersteuning van de leraren op de klasvloer
4. Leerkrachten behandelen als echte kenniswerkers en niet als toezichthouders
5. Professionalisering beter faciliteren
6. Tijd vrijmaken en personeel voorzien om collegiaal overleg te verankeren
7. Directeurs ondersteunen in hun kerntaak
8. De instroom van sterke profielen in het basisonderwijs stimuleren
9. Zorgen voor echt gratis onderwijs

9 redenen om duurzaam en over de legislaturen heen te investeren in basisonderwijs.
Basisonderwijs in de lift!